

Kokius daiktus pasiimti?

Einant ant ledo rekomenduojama turėti:

- 6-15 metrų ilgio storesnę virvę (pageidautina su užrištais per visą ilgį, kas 0,5 m. mazgais). Tam labai tiktų automobilio vilkimo lynas;
- magnetinį kompasą arba mobilų telefoną su kompasu ar GPS funkcijomis arba GPS prietaisą (angl. Global Positioning System – Visuotinė padėties nustatymo sistema);
- mobilų telefoną su pilnai įkrautu maitinimo elementu, hermetiška dėkle;
- Žemėlapią;
- šviesos šaltinį (žibintuvėlį, fakelą, signalinę raketą, fotoaparato blykštę ir pan.);
- garso šaltinį (švilpuką, garso sireną ir pan.);
- gelbėjimosi liemenę;
- šviesos atšvaitus;
- ryškios spalvos drabužius;
- žiebtuvėlį ar degtukus;
- tvirtą lazda;
- bent vieną komplektą sausų rūbų.

Šis daiktų sąrašas yra tik rekomendacija. Atsarga gėdos nedaro!

Ką reikia žinoti prieš einant ant ledo?

Niekada nelipkite ant ledo vienas!

Prieš lipdami ant ledo, įsitinkite jo tvirtumu, nerizikuokite savo gyvybe. Tvirtas ledas yra mėlyno arba žalio atspalvio. Netvirtas ledas yra baltas, matinis ar gelsvas, nes jame yra daug oro. Ledas tarp meldų yra labai pavojingas.

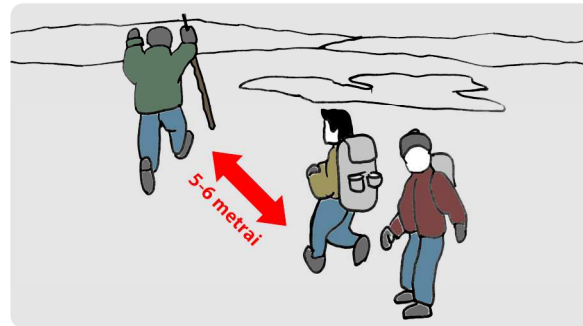
Ploniausias ledas yra virš šaltinių ir upelių. Sniegu užpustytas ledas yra labai pavojingas, jis visada plonesnis ir lūžta be būdingo traškėjimo. Ledas labai pavojingas atodrekių metu.

Prieš eidami ant ledo, apsidairykite, ar arti nėra praminto takelio, paliktų pėdsakų. Jeigu yra – eikite jais, nes tai jau išbandytas kelias.

Lipdami ant ledo, turėkite peikeną (tvirtą ledo kirtiklį) arba tvirtą lazda, su kuriais bandykite ledo tvirtumą. Pakankamai tvirtas ledas yra prakertamas tik po

dviejų, trijų smūgių į tą pačią vietą. Jeigu vanduo pasirodo po pirmojo stipraus smūgio – grįžkite! Neikite toliau, jei ledas po kojomis pradeda traškėti ar skeldėti.

Kaip eiti ledu?

Eidami grupėje, niekada neikite vienas šalia kito, o eikite vienas paskui kitą 5 - 6 metrų atstumu. Bandykite ledo tvirtumą su peikena ar tvirta lazda prieš save. Pirmas turi eiti lengviausias iš grupės ir tik po jo sunkesni.

Eikite čiuožiančiais žingsniais, neatitraukdami kojų nuo paviršiaus ir statydami jas plačiai, kad kūno svoris pasiskirstytų tolygiai. Apeikite vietas, kurios užneštos sniegu.

Judėdami ledu, būkite visada pasiruošę atsikratyti nešamų daiktų.

Jeigu ledas po kojomis pradeda traškėti ar skeldėti, geriau grįžkite į krantą tuo pačiu keliu, kuriuo atėjote. Nešokite ant atskilusios ledo lyties, nes ji gali neatlaikyti jūsų svorio ir apsiversti.

Kaip elgtis žūklavietėje?

Nelikite vienas žūklės vietoje (įvykus nelaimei, niekas jums nesuteiks pagalbos);

atvykę į žūklės vietą arba perėję į kitą vietą, artimiesiems praneškite kuo tikslesnę savo buvimo vietą;

nesibūriuokite vienoje vietoje;

negręžkite daug ekečių vienoje vietoje;

nekūrenkite laužų ant ledo, tai darykite tik įvykus nelaimei, kai norite nurodyti savo buvimo vietą arba sušildyti iš vandens ištrauktą žmogų;

negerkite alkoholinių gėrimų, apsvaigęs žmogus greičiau sušąla ir praranda orientaciją.

SAUGAUS ELGESIO ANT LEDO ATMINTINĖ

- 1 Kokius daiktus pasiimti?
- 2 Ką reikia žinoti prieš einant ant ledo?
- 3 Kaip eiti ledu?
- 4 Kaip elgtis žūklavietėje?
- 5 Ką daryti pasiklydus?
- 6 Ką daryti įlūžus?
- 7 Kaip gelbėti įlūžusį žmogų?

Ką daryti pasiklydus?

- Nepanikuokite ir nesiblaškykite;
- susiorientuokite vietovėje ir eikite priešinga atėjimo kryptimi pagal kompasą ar GPS. Būtinai įsidėmėkite, kiek laiko einate ir kuria kryptimi einate;
- įsiklausykite į garsus toluomoje, apsižvalgykite aplinkui ir eikite link sklindančio garso ar šviesos šaltinio; eikite jau pramintais žmonių pėdsakais ar takais;
- nerasdami kelio į krantą, paskambinkite Bendrojo pagalbos centro telefonu numeriu 112 ir praneškite savo buvimo koordinatas pagal GPS ar kuo išsamiau nurodykite: kur dabar esate, kurioje vietoje buvote, kuria kryptimi ir kiek laikoėjote, iš kur pučia vėjas, kokius matote orientyrus;
- jeigu jums į pagalbą jau atvyksta gelbėjimo tarnybos, nesiblaškykite ir laukite toje pačioje vietoje;
- išgirdę atvykstančias gelbėjimo tarnybas, savo buvimo vietą parodykite turimomis šviesos ir garso priemonėmis;
- taupiai naudokite mobiliojo telefono maitinimo elementą, kad būtų galima su jumis susiskambinti dėl paieškos;
- jeigu jums jokios pagalbos nebereikia, būtinai praneškite Bendrajam pagalbos centrui telefonu numeriu 112 (jei prieš tai buvote pranešę apie savo paklydimą).
- **Kviečiantis pagalbą telefonu 112, labai svarbu trumpai, bet tiksliai nusakyti: kas atsitiko, kur esate, kiek yra nukentėjusiųjų, kokios pagalbos reikia, kas dar gali atsitikti. Jeigu tiksliai nežinote savo buvimo vietos, praneškite, ką aplinkui matote ar neseniai matėte.**

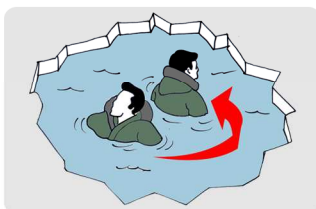
112
BENDRASIS PAGALBOS
TELEFONO NUMERIS

Parengė: Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centro specialistai Igor Kuzmenko, Arvydas Jankauskas, Stasys Laučys.

Ką daryti įlūžus?

Nepraraskite savitvardos. Greitai ištieskite rankas į šalis, kad galėtumėte išsilaikyti and vandens paviršiaus. Laikykite galvą iškelę virš vandens. Būtinai nusimeskite kuprinę. **ŠAUKITĖS PAGALBOS.**

Lėtai, atsargiai, nedarydami staigių judesių, apsisukite į tą pusę, iš kurios atėjote. Jeigu įlūžote užšalusioje upėje, iš eketės išlipkite prieš srovę. Neplaukite pasroviui, nes upės srovė gali įtraukti jus po ledu.

Jeigu, bandant išlipti iš eketės, ledas lūžta, reikia jį laužyti tol, kol pasieksite tvirtesnę ledą. Nesikabinkite už eketės kraštų, o plačiai išskėskite rankas ant ledo (kad padidėtų atramos plotas) ir užšliaužkite kiek įmanoma toliau krūtine ant ledo, o jau po to atsargiai iškelkite vieną koją paskui kitą iš vandens.

JOKIU BŪDU NEBANDYKITE IŠ KARTO STOTIS ANT KOJŲ. Išlipus iš eketės, šliaužkite arba ridenkitės į tą pusę, iš kurios atėjote. Atsistokite tik pasiekę tvirtą ledą, nesiilsėkite, bet kiek įmanoma greičiau pasiekite vietą, kur galėsite persirengti ir sušilti.

LEDAS YRA TVIRTAS, KAI YRA STORESNIS NEGU 7 CM

Kaip gelbėti įlūžusį žmogų?

Pastebėję įlūžusį žmogų, jam garsiai pasakykite, kad ateinate į pagalbą. Prieikite prie jo ne arčiau kaip 10 metrų ir sustokite! Įvertinkite situaciją. Jei aplinkui yra žmonių, paprašykite, kad jie iškvieštų pagalbą telefonu numeriu 112.

Nesiartinkite prie pat eketės krašto, nes galite įlūžti. Artėkite labai atsargiai, geriausia - šliaužkite, plačiai į šonus išskėtę rankas. Jeigu turite lentą, šliaužkite ant jos. Saugiu atstumu: 3–4 metrai nuo eketės krašto skęstančiajam

paduokite tai, ką turite po ranka: lazda, lentą, peikena, gražtą, šaliką, striukę, diržą, storą virvę, automobilio vilkimo lyną, šaką, kad skęstantysis galėtų įsikabinti. Kai žmogus įsikimba, lėtai tempkite. Nepaduokite įlūžusiajam rankos, nes savo svoriu įlaužite ledą.

Jeigu neturite jokių gelbėjimo priemonių, padarykite gyvą „grandinę“: gulkitės ant ledo, tvirtai laikydami vienas kitą už kojų. „Grandinės“ priekyje esantis žmogus turi paduoti skęstančiajam koją nors daiktą ir ištraukti ant tvirtesnio ledo.

Šliaužkite kartu su nukentėjusiuoju kuo toliau nuo pavojingos vietos.

Atsidūrę saugioje vietoje, nukentėjusįjį kuo skubiau sušildykite ir iškvieskite pagalbą telefonu 112. Duokite gerti karštos arbatos. **N E D U O K I T E N U K E N T Ė J U S I A J A M A L K O H O L I O .** Nuo alkoholio

kūno temperatūra krenta greičiau! Pasidalinkite sausais rūbais. Galite užkurti laužą.